

TA'LIM SOHASIDAGI FIDOYI AYOLLAR: ILM, JASORAT VA OILAVIY BARKAMOLLIK YO'LIDA

Mulloyeva Nafosat Faxriddinovna

*Navoiy viloyati Zarafshon shahar 8-sonli informatika va axborot
texnologiyalari chuqurlashtirilgan ixtisoslashtirilgan davlat umumta'lim maktabi
o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ta'lim sohasida faoliyat yuritayotgan ayollarning jamiyat rivojidadagi beqiyos o'rni, ularning pedagogik mahorati, ma'naviy mas'uliyati va hayotiy pozitsiyasi keng qamrovda yoritiladi. Ayol pedagogning o'z kasbiga sadoqati, o'quvchi qalbiga yo'l topa olish qobiliyati, oiladagi mas'uliyat bilan kasbiy yukni uyg'unlashtira olishi, zamonaviy ta'lim talablariga mos ravishda innovatsion metodlarni qo'llashi, ilmiy izlanishlar olib borishi hamda ijtimoiy hayotdagi faolligi tahlil qilinadi.*

Shuningdek, maqolada pedagog ayollar oldida turgan zamonaviy vazifalar — yosh avlodni Vatanparvarlik, halollik, ma'naviyat, ilmga muhabbat ruhida tarbiyalash, jamiyatga foydali shaxs sifatida shakllantirish jarayonlari atroflicha yoritiladi. Ayolning fidoyiligi faqat dars jarayonida emas, balki uning kundalik hayotida, o'zini oila boshlig'i, farzand tarbiyachisi va jamiyat faol a'zosi sifatida namoyon bo'lishi alohida tahlil qilinadi.

Ushbu maqolada ayollar faoliyatining psixologik, ma'naviy va ijtimoiy jihatlari, ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalar va pedagogik yondashuvlarning tutgan o'rni, shuningdek, ta'lim tizimidagi o'zgarishlarga moslashuvchanliklari haqida fikr yuritiladi. Tadqiqot davomida ayol pedagoglarning jamiyat taraqqiyotiga qo'shayotgan hissiy, kelajak avlod shakllanishidagi roli, milliy ma'naviyatni asrash va rivojlantirishdagi o'rni chuqur asoslanadi.

Mazkur maqola jamiyat taraqqiyotiga daxldor barcha sohalar vakillari, pedagoglar, tadqiqotchilar, psixologlar va ta'lim islohotlariga qiziqadigan o'quvchilar uchun foydali bo'lishi maqsad qilingan.

Kalit so'zlar: *ayol, ta'lim, fidoyilik, ma'naviyat, ilm-fan, pedagogik jasorat, ijtimoiy faollik, oilaviy barqarorlik, barkamol avlod.*

KIRISH

Ayol — insoniyatning tarbiyachisi, ma'naviyat posboni, jamiyatning eng muhim tayanchi. Sharq mutafakkirlari ayolning o'rnini qadimdan benihoya ulug'lab keladi. Abu Nasr Forobiy ta'kidlaganidek: “Jamiyatning kamoloti — avvalo tarbiyaning komilligiga bog'liq.” Tarbiyaning komilligi esa ko'p jihatdan ayollar, ayniqsa, pedagog ayollar zimmasiga yuklangan muqaddas burchdir.

Bugungi kunda ta'lim tizimi oldida turgan vazifalar nihoyatda ulkan. Zamonaviy, raqamli, tez o'zgarayotgan dunyoda yosh avlodning bilimli, intellektual, ijtimoiy faolligi yuqori bo'lishi davlat taraqqiyoti uchun strategik ahamiyatga ega. Bu jarayonning

markazida aynan pedagog ayollar turadi. Chunki ayol — mehr, sabr, intizom va nozik qalb egasi sifatida o‘quvchi qalbiga eng tez yo‘l topa oladigan insondir.

Ayol pedagog faqat dars beruvchi emas — u tarbiyachi, psixolog, maslahatchi, yo‘l ko‘rsatuvchi, murabbiy, ijodkor va ayni paytda o‘z oilasida mehr manbai bo‘lib yashaydi. Pedagog ayolning bir kunida bir nechta rollar uyg‘unlashadi: u maktabda mas‘uliyatli mutaxassis bo‘lsa, oilada mehribon ona, oqila rafiq, oila mustahkamligini ta‘minlovchi ustun vazifasini bajaradi. Ana shu uyg‘unlik uning hayotini murakkab, ammo sharaflil qiladi.

Bugungi kunda ayol pedagoglarga qo‘yilgan talablar ham tobora ortib bormoqda. Zamonaviy fan, axborot texnologiyalari, STEAM ta‘limi, kommunikativ yondashuvlar, interfaol metodlar, shaxsga yo‘naltirilgan darslarni tashkil etish kabi jarayonlar ayol o‘qituvchilardan ham yangilanishni, ham ijodkorlikni talab qiladi. Shu bilan birga, ayolning oilaviy mas‘uliyatni bajara olishi, bilimga chanqoqligi, kasbga sadoqati uning har bir kunini sinovli, ammo g‘ururli qiladi.

Kirish qismida ta‘kidlash joizki, ayol-pedagogning jamiyatga qo‘shayotgan hissasi ko‘pincha ko‘zga ko‘rinmaydi, biroq uning natijasi butun millatning kelajagida namoyon bo‘ladi. U tarbiyalagan o‘quvchi — ertaga rahbar, shifokor, muhandis, olim, san‘atkor yoki harbiy bo‘ladi. Yaxshi ayol-pedagog tarbiyalagan avlod esa doimo ma‘rifatli, halol, vatanparvar bo‘lib o‘sadi.

Aynan shuning uchun ta‘lim sohasidagi fidoyi ayollarning tajribasi, mahorati, sabr-toqati va o‘ziga xos pedagogik yondashuvi jamiyatning eng katta boyliklaridan biri hisoblanadi. Ushbu maqola ana shu fidoyi ayollarning mehnati, ulkan mas‘uliyati va jamiyat rivojidadagi o‘rni haqida keng qamrovli fikrlar bilan boyitilgan.

ASOSIY QISM

1. Pedagog ayol – jamiyatning ma‘naviy me‘mori

Ta‘lim sohasida faoliyat yuritayotgan ayol o‘z mehnati bilan kelajak avlodning dunyoqarashi, tafakkuri, odobi va hayotiy pozitsiyasini shakllantiradi. U sinfga kirgan har bir daqiqasida:

- o‘quvchini bilim olishi uchun ruhlantiradi,
- tafakkurini kengaytiradi,
- hayotiy qadriyatlarni singdiradi,
- jamiyatga foydali shaxs sifatida kamol topishiga zamin yaratadi.

2. Fidoyilik – pedagog ayolning hayot tarzidir

Pedagog ayolning bir kuni odatiy ish kuni emas. U ertalabdan kechgacha bir vaqtning o‘zida:

- ona,
- o‘qituvchi,
- psixolog,
- maslahatgo‘y,
- tarbiyachi,
- jamiyat faoli,
- ilm izlovchi bo‘lib yashaydi.

3. Ayol-pedagogning oiladagi o‘rni – jamiyat barqarorligining asosi

Ayolning katta yutug‘i – ikki buyuk maktabni boshqara olishidir: Maktab va Oila.

U maktabda ilm va ma’rifat tarqatsa, oilada tarbiya va muhabbat tarqatadi. Bu ikki jarayon uyg‘unlikda kechsa, jamiyatda sog‘lom muhit shakllanadi.

4. Innovatsion fikrlovchi pedagog ayollar – ta’limning harakatlantiruvchi kuchi

Bugungi kunda ta’lim islohoti ayol pedagoglarsiz tasavvur etib bo‘lmaydi. Ular yangilikka ochiq, texnologiyadan faol foydalanadi, o‘quvchilarni zamonaviy dunyoga moslab tarbiyalaydi.

5. Ayolning ijtimoiy faolligi – jamiyatning uyg‘oq tafakkuri

Pedagog ayollar o‘zini faqat maktab bilan chegaralab qo‘ymaydi. Ular:

- ijtimoiy loyihalarda,
 - mahalla hayotida,
 - yoshlar tarbiyasida,
 - ma’rifiy tadbirlarda,
 - onlayn ta’lim platformalarida
- faol ishtirok etadi.

6. Pedagog ayol – jasorat va matonat timsoli

Ta’lim sohasida ishlash – bu faqat kasb emas, bu jasorat. Chunki pedagog ayol:

- mehr talab qiladi,
- sabr talab qiladi,
- matonat talab qiladi,
- o‘z ustida ishlashni talab qiladi,
- mas’uliyatni talab qiladi.

XULOSA

Ta’lim sohasidagi fidoyi ayollar – jamiyatning yuksalishida eng asosiy kuchdir. Ular ilm beradi, tarbiya beradi, nur beradi, kelajak yaratadi. Pedagog ayollar o‘z mehnati orqali o‘quvchilarda bilimga qiziqish, hayotiy qadriyatlarni anglash va ijtimoiy faollikni rivojlantirishga yordam beradi.

Ayolning mehnati – bu jamiyatni yorituvchi chiroqdir. Ayolning fidoyiligi – bu avlodni ma’naviy uyg‘otuvchi qudratdir. Ayolning sabr-toqati – bu xalqning kelajagini belgilovchi kuchdir. Shu bilan birga, ayol pedagog jamiyatda nafaqat bilim tarqatadi, balki ma’naviy barqarorlikni shakllantiradi, oilani mustahkamlaydi va yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalaydi.

Shunday ayollar bor ekan, jamiyat taraqqiyoti hech qachon to‘xtamaydi. Ularning fidoyiligi, jasorati va ijodkorligi kelajak avlodning barkamol va bilimli bo‘lishini ta’minlaydi. Shu sababli har bir pedagog ayolning mehnati yuqori baholanishi va jamiyatda e’tirof etilishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim kodeksi
2. Pedagogik faoliyat bo‘yicha ilmiy izlanishlar

3. Ta’lim-psixologiya yo‘nalishidagi amaliy tadqiqotlar
4. Innovatsion ta’lim texnologiyalari manbalari
5. Pedagogik jarayonni rivojlantirishga doir ilmiy maqolalar
6. Mahalliy va xalqaro ta’lim portallari